

Pla tècnic de gestió de la pesca continental a l'Alt Berguedà

Eloi Jiménez Fuidias

TUTOR: GILLIAN CONNOR. CENTRE: INSTITUT L'ALT BERGUEDÀ

Introducció

La pesca en aigües continentals és un art mil·lenari que degut a l'entrada a l'era digital ha anat reduint la seva cabuda en l'àmbit sociocultural de la comarca del Berguedà. Des del treball de recerca presentat aquest any amb el títol de "Pla de gestió de la pesca continental a l'Alt Berguedà", s'ha intentat donar un primer pas per aconseguir aquesta recuperació dels símbols d'identitat de la comarca. Per iniciar aquest projecte, primerament, vaig decidir delimitar els paràmetres d'aquesta recuperació. Com a resultat d'aquest, va sorgir la possible planificació del vedat de l'Alt Berguedà de forma total, incidint, doncs, en diferents aspectes: el nombre de peixos per repoblació, delimitació de cada tram de riu, possibles millores de cada tram, calendaris i reordenació dels trams segons el tipus d'art que es vulgui utilit-

zar... Com a ajuda addicional per acabar de donar forma al treball es va preguntar a cinc pescadors experimentats de la zona perquè donessin les seves propostes per millorar el vedat.

Contextualització

L'altitud mitjana de la zona és de 782,6 m, essent la Pobla de Lillet la població amb més alçada (843 m) i Guardiola de Berguedà la més baixa, amb una altitud de 720 m. Bagà, en canvi, es troba a una alçada de 785 m. El relleu general és característic de muntanya mitjana-alta, amb elevacions muntanyoses imponents, com ara la Serra del Cadí i Moixeró, Puig d'Alp i Puigllançada que separen el Berguedà de la Cerdanya.

A nivell hidrogràfic la comarca del Berguedà està encapçalada per la xarxa hidrogràfica del riu Llobregat. Aquest riu neix a Les Fonts del Llobre-

gat, sota el poble de Castellar de n'Hug, al vessant sud de la Serra de la Barraca (que limita amb la Cerdanya) a una altitud de 1295 m. La xarxa té una llargada de 507 km i un desnivell de pràcticament 950 m. La seva conca, des del naixement fins la desembocadura, és d'uns 5000 km², dels quals 1000 km² pertanyen al Berguedà. Arribant a la Pobla de Lillet, salvant un desnivell de 450 m, rep les aigües del riu Arija i més endavant a Guardiola es produeix l'aiguabarreig amb el riu Bastareny i després amb la riera de Saldes. El riu Bastareny neix a l'Adou del Bastareny, al municipi de Gisclareny, i uns quilòmetres més amunt trobem el seu afluent més important, el torrent dels Empedrats; més avall hi trobem un altre dels seus principals afluents, el Grèixer. Tots dos tenen el punt d'unió sota del càmping, a la població de Bagà. Al Collet, una part de l'aigua del Llobregat és enviada al Canal Industrial de Berga. Més avall de la Central tèrmica de Cercs el riu omple el pantà de La Baells, a partir del qual entra en el seu curs mitjà, a la Depressió Central, on eixampla el seu llit. El règim del riu Llobregat i Bastareny en el curs alt és de tipus nivo-pluvial, amb màxims a la primavera i a la tardor, i un estiatge fort a l'estiu i a l'hivern.

Entrevistes als pescadors

Aquestes entrevistes breus van servir com a punt de partida per saber què és allò que realment preocupa al pescador local. D'aquí en vam poder extreure tres grans conclusions. La primera, i més evident, és que els pescadors de l'Alt Berguedà prefereixen la pesca sense mort, tot i que un usuari entrevistat practiqui tant la pesca amb mort com sense.

La segona, també igual de clara, és que els rius s'estan veient afectats a nivell de nombre d'espècies degut al poc control i mala gestió que hi ha. La majoria de pescadors estan d'acord amb el fet de repoblar més sovint certs trams de rius i instaurar més agents rurals que es facin responsables de la custòdia del riu.

La tercera és que la pesca furtiva i els corbs marins són els principals problemes que pateixen els nostres rius, ja que entre tots perjudiquen de forma massiva tant la pesca com la qualitat del peix, perquè les espècies més grans seran pescades i mortes de forma il·legal (en el cas dels furtius) i es crearà un desequilibri dintre del règim fluvial.

Pla piscícola

Si parlem pròpiament del pla piscícola presentat en aquest treball, observem que s'intenta emfatitzar en el nombre de peixos a repoblar i la millora dels trams. En el cas de la repoblació, primerament vam diferenciar entre tipus d'espècie a repoblar, l'element més important. Vam decidir tornar a introduir la truita mediterrània en el tram de refugi, situat a la part més al nord del vedat. Aquest experiment serviria com a punt d'inflexió per tornar a recuperar una de les espècies autòctones dels nostres rius. Segonament, el nombre de peixos a repoblar seria bastant lineal. Es repoblarien de forma mensual amb 100 truites la zona d'intensiu (tram de l'interior de la Pobla de Lillet), 150 truites la zona del riu Saldes i 150 truites més al tram de la font de l'Andino de Bagà. A nivell de millores dels trams ens vam centrar en la implementació de bosc de ribera per facilitar amagatalls naturals i construir

escales de peixos per facilitar la lliure circulació d'espècies i la millora de la qualitat de vida dels mateixos.

Conclusions

Un cop finalitzat el treball ens podem adonar de la falta de recursos que pateixen els responsables d'aquests espais naturals per tal de mantenir-los amb vida. Des de l'Associació de Pescadors de l'Alt Berguedà es fa una crida a tots els ciutadans d'aquesta preciosa comarca per ajudar en major o menor mesura a la recuperació i el posterior manteniment dels nostres rius. No hem d'oblidar mai qui som i d'on venim.

AUTOR: Eloi Jiménez Fuidias
TUTOR: Gillian Connor
CENTRE: Institut l'Alt Berguedà